

**Olli Sippola**

## **VAPAUTUNUT SÄVELTÄJÄ**

**Pedagoginen opas ja inspiraatiota säveltämiseen**

**Opinnäytetyö  
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU  
Musiikin koulutusohjelma  
Kesäkuu 2018**

**TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ**

<b>Centria-ammattikorkeakoulu</b>	<b>Aika</b> Kesäkuu 2018	<b>Tekijä/tekijät</b> Olli Sippola
<b>Koulutusohjelma</b> Musiikki		
<b>Työn nimi</b> VAPAUTUNUT SÄVELTÄJÄ. Pedagoginen opas ja inspiraatiota säveltämiseen		
<b>Työn ohjaaja</b> Kirsti Rasehorn, Minna Koivula		<b>Sivumäärä</b> 30+1
<b>Työelämäohjaaja</b> Kirsti Rasehorn		
<p>Tämä opinnäytetyö sisältää pedagogisen oppimateriaalin, joka käsittelee säveltämistä. Kyseessä on Vapautunut säveltäjä niminen säveltämisen opas, jossa pohditaan, miten sävelletään, mistä saada inspiraatiota ja millaisia lukkoja säveltämisessä voi tulla. Oppaassa kerrotaan Olli Sippolan, Mikko Pellisen, Ville Ojasen sekä Antti Paalasen tavasta säveltää, sekä heidän ohjeensa tuleville säveltäjille. Työn tavoitteena on auttaa 2/3 ja 3/3 soittotason omaavia aloittavia säveltäjiä säveltämään vapautuneesti omaa musiikkia tarjoamalla erilaisia harjoitteita ja ohjeita säveltämiseen. Työ painottuu instrumentaalisen rytmimusiikin säveltämiseen.</p> <p>Työssä käytettiin laadullista tutkimusotetta ja tiedonkeruumenetelmänä ryhmähaastattelua, jossa haastateltiin kolmea säveltäjää. Haastattelu sisälsi seitsemän kysymystä, joiden tarkoituksena oli selvittää, miten sävellykset ovat syntyneet. Haastattelu antoi narrattiveja eli omakohtaisia kokemuksia säveltämisestä.</p> <p>Omat kokemukset ja haastattelu antoivat suuren määrän informaatiota säveltämisestä. Kysymykseen, miten sävelletään, on monta vastausta. Inspiraatio ja rohkeus ovat suuressa osassa. Säveltää voi erilaisten harjoitteiden kautta esimerkiksi käyttämällä rajausmenetelmää, jossa valikoidaan tietty tahtilaji tai moodi mitä käytetään. Liikaa rajoituksia ei kuitenkaan kannata tehdä, vaan pitää olla myös tilaa vapaudelle.</p> <p>Lopputuloksena voidaan todeta, että säveltämisen lukkoja voi välttää luottamalla omiin kykyihinsä ja ideoihinsa. Usein kannattaa pitää rutiinia yllä, jottei säveltämiseen tule liian pitkiä taukoja. Inspiraatiota voi saada kaikesta ympärillä olevasta. Yleisiä inspiraation lähteitä ovat musiikin kuuntelu, luonto, hiljaisuus, liike ja improvisointi. Tämän opinnäytetyön myötä sain paljon neuvoja omaan säveltämiseen ja pystyn jatkossa opettamaan säveltämistä muille tämän materiaalin avulla. Tämä sävellysopas sopii kaikille säveltämisestä kiinnostuneille. Seuraava vaihe on oppaan testaaminen käytännössä, esim. konservatorion musiikin perusteiden opetuksen yhteydessä.</p>		
<b>Asiasanat</b> hiljainen tieto, improvisaatio, inspiraatio, säveltäminen, säveltämisen pedagogiikka.		

## ABSTRACT

<b>Centria University of Applied Sciences</b>	<b>Date</b> June 2018	<b>Author</b> Olli Sippola
<b>Degree programme</b> Music		
<b>Name of thesis</b> A FREED COMPOSER. A Pedagogical guide and inspiration for composing		
<b>Instructor</b> Kirsti Rasehorn, Minna Koivula	<b>Pages</b> 30+1	
<b>Supervisor</b> Kirsti Rasehorn		
<p>This thesis includes a pedagogical study material that deals with composing. It is a compilation guide called A Freed Composer to reflect on how to compose, inspire and what types of locks can be made in composing. The guide tells how Olli Sippola, Mikko Pellinen, Ville Ojanen and Antti Paalanen compose, and what are their instructions for future composers. The aim of the thesis is to help the initiating composers with 2/3 and 3/3 levels to play their own music freely, offering different exercises and instructions for composing. The work focuses on composing instrumental rhythm music.</p> <p>A qualitative survey was used as a data collection method and a group interviews were conducted, in which three composers were interviewed. The interview contained seven questions aimed at explaining how the compositions were born. The interview gave narratives, that is, their own experiences of composing.</p> <p>My experiences and interview gave lot of of information on composing. There are many answers to the question of how to compose. Inspiration and courage are playing a big part. It can be composed through various exercises, for example, by using a trimming method that selects a specific type or mode of operation. However, too many limitations should not be done, there should also be room for freedom.</p> <p>As a result, it can be said that composing locks can be avoided by relying on one's own abilities and ideas. Often it is worth keeping the routine in order not to have too long breaks on composing. You can get inspiration from everything around you. Common sources of inspiration are music listening, nature, silence, motion, and improvisation. With this thesis I got a lot of advice on my own songwriting and I will be able to teach composing to others with this material. This songwriting guide is perfect for anyone interested in composing. The next step is to test the guide in practice, for example, in the conservatory's music theory.</p>		
<b>Key words</b> composing, improvisation, inspiration, pedagogy of composing, silent knowledge.		

## **KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY**

**Moodi** pysyvä musiikin rakenne kuten sävelasteikko, melodia tai pysyvä rytmikuvio. Länsimaisessa musiikissa moodilla tarkoitetaan useimmiten keskiajalla kehitettyä asteikkojärjestelmää, ns. kirkkosävellajeja.

**Rajausmenetelmä** säveltämisen harjoittelussa käytettävä menetelmä, jossa rajataan käyttöön tietyt musiikin elementit, kuten tahtilaji, sävellaji tai tyyllisuunta.

**Looperi** pedaali, jolla nauhoitetaan ja toistetaan omaa soittoa.

**Riffi** on lyhyt yksittäisistä sävelistä tai soinnuista koostuva aihe, jota toistetaan kappaleessa.

**Laattaostinato** on laattasoittimella, kuten kellopelillä tai ksylofonilla soitettu riffi.

**Inspiraatio** taiteellinen luomisvire/innoitus.

**Hiljainen tieto** henkilökohtaista tietoa. Esimerkiksi kokemuksen tai kehon tietoa.

**Säveltämisen pedagogiikka** on säveltämisen opetusta.

## SISÄLLYS

<b>1 JOHDANTO .....</b>	<b>1</b>
<b>2 TUTKIMUSMENETELMÄT .....</b>	<b>3</b>
<b>2.1 Haastattelu .....</b>	<b>3</b>
<b>2.2 Laadullinen tutkimus.....</b>	<b>3</b>
<b>2.2.1 Tapaustutkimus.....</b>	<b>4</b>
<b>2.2.2 Fenomenologinen tutkimus .....</b>	<b>4</b>
<b>3 PEDAGOGISEN OPPIMATERIAALIN KASAAMINEN .....</b>	<b>6</b>
<b>3.1 Miten olen tehnyt oppaan? .....</b>	<b>6</b>
<b>3.2 Pedagoginen vaikutus .....</b>	<b>6</b>
<b>3.2.1 Säveltämisen opetuksen nykytilasta .....</b>	<b>7</b>
<b>4 OPAS.....</b>	<b>8</b>
<b>POHDINTA.....</b>	<b>28</b>
<b>LÄHTEET .....</b>	<b>30</b>
<b>LIITE 1. Digitaalisuus</b>	

## 1 JOHDANTO

Sävellysooppaan tarkoituksena on auttaa aloittavia säveltäjiä säveltämään. Opas antaa neuvoja, kuinka päästä säveltämisessä alkuun, mistä saada inspiraatiota ja mitä tehdä jos säveltäminen ei onnistu. Halusin tehdä sävellysooppaan, jonka tarkoituksena on inspiroida lukijansa tarjoamalla erilaisia neuvoja säveltämiseen. Oppaassa on useita eri menetelmiä, joista jokainen varmasti löytää itselleen sopivimman. Menetelmiä ovat esimerkiksi, improvisointi, rajausmenetelmä, harjoituskappaleiden teko, säveltäminen kuvasta tai muusta taiteesta, looppaaminen, tietokone samplejen käyttö, sekä säveltäminen valmiiseen sointupohjaan. Oppaan tarkoituksena ei ole näyttää kuinka teknisesti sävelletään vaan tärkeämmässä osassa kysymys: miten minun olisi luontevinta säveltää?

Oppaan alussa kerron, kuka olen ja miten päädyin säveltämään. Itse sävellän useasti improvisoiden ja rohkeiden usein muita improvisoimaan. Tärkeintä on löytää oma tyyli ja olla sujut itsensä kanssa. Tästä päästäänkin oppaan seuraavaan osioon, jossa pohditaan, mistä säveltämisessä on kyse. Yksi tärkeimmistä asiasta on rohkeus kokeilla erilaisia asioita. Ideoiden kanssa kannattaa leikkiä, eli esimerkiksi kokeilla erilaisia rytmejä melodian päälle. Seuraavaksi pohdimme, mistä saada inspiraatiota. Vastauksena tähän on: kaikesta ympärillä olevasta. Yleisiä inspiraation lähteitä ovat musiikin kuuntelu, luonto, hiljaisuus, liike ja improvisointi. Lähtökohdaksi säveltämiseen voi ottaa jonkun tietyn elementin, kuten riffin, sointukierron tai rytmin. Pohdimme, mistä säveltämisen lukot johtuvat ja miten niistä voisi päästä eroon. Seuraavaksi oppaassa käydään läpi säveltämisen harjoitteita, joita ovat mm. rajausmenetelmä tai improvisointi ryhmässä. Kerron omasta tavastani säveltää, sekä haastattelen kolmea muuta säveltäjää jotka antavat omat hyvät neuvonsa oppaan lukijoille. Työn lopussa on liite, jossa luetellaan yleisimpiä äänitys ja nuotinnus ohjelmia. Digitaalisuus olisi ollut mielenkiintoinen aihealue laajemminkin tarkasteltavaksi, mutta tässä opinnäytetyössä olen rajannut käsittelyn tiiviiksi esittelyksi.

Merkittävimmät lähteeni työn tekemiseen olivat säveltäjien haastattelut, omat kokemukset sekä kirjat. Lähde teoksia ovat:

Säveltäjäksi kasvattaminen (Ojala; Väkevä) ja Music Composition for dummies (Jarret; Day).

## 2 TUTKIMUSMENETELMÄT

### 2.1 Haastattelu

Järjestin kolmen säveltäjän ryhmähaastattelun, sillä halusin saada säveltäjien omakohtaisia kokemuksia säveltämisestä. Kyseessä oli teemahaastattelu, jossa tyypillistä on että haastattelun aihepiirit eli teema-alueet ovat tiedossa, mutta kysymysten tarkka muoto ja järjestys puuttuu. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara, 2008, 203.) Äänitin haastattelun Tsuumi-ääninauhurilla. Haastattelua varten tein seitsemän kysymystä, joiden tarkoituksena oli selvittää, mitä keinoja juuri he käyttävät säveltäessä. Tavoitteenani oli luoda kysymysten pohjalta yleinen keskustelu, josta ilmenee muitakin asioita kuin vastaukset kysymyksiin.

Kirjoitin haastattelut oppaaseen tiivistäen ja minämuodossa, koska koin sen miellyttävänä tapana kertoa asia eteenpäin. Lähetin vielä auki kirjoitetut haastattelut säveltäjien tarkastettaviksi, jolloin he saivat myös halutessaan täydentää vastauksiaan.

### 2.2 Laadullinen tutkimus

Opinnäytetyössä tutkimusmenetelmänä käytetään laadullista tutkimusta. Tähän kuuluu omakohtaiset kokemukset ja niiden analysointi. Myös haastattelu on laadullista tutkimusta. Sen tavoitteena on päästä arkielämän tilanteisiin kysymysten kautta ja selvittää mitä kaikkea säveltämiseen kuuluu. Laadulliselle tutkimukselle tyypillistä on että työhön on valittu vain muutaman ihmisen ryhmä, joiden kokemuksia tarkastellaan. Laadullisessa tutkimuksessa on siis aina tapaustutkimuksen piirteitä > Tutkimuksessani on piirteitä tapaustutkimuksesta (Alasuutari 2007, 4.) sillä esittelen neljä eri tapaa säveltää neljän säveltäjän kertomana. Tutkimuksen tuloksena saadaan vastauksia, jotka eivät välttämättä ole



faktaa vaan ihmisten mielipiteitä ja tottumuksia. Laadullisessa tutkimuksessa suositaan ihmistä tiedon keruun instrumenttina. Tutkija luottaa enemmän omiin havaintoihinsa ja keskusteluihin tutkittaviensa kanssa kuin mittausvälineillä (esim. kynä-paperi-testeillä) hankittavaan tietoon. Perusteluna tälle on näkemys, että ihminen on riittävän joustava sopeutumaan vaihteleviin tilanteisiin. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2008, 160)

### 2.2.1 Tapaustutkimus

Tapaustutkimus on yksi tutkimuksen strategioista. Se ei ole tutkimusmenetelmä. Tapaustutkimuksessa kohteena ovat vain tietyt tapaukset. Tässä tapauksessa kohteena olivat lisäksi säveltäjät Antti Paalanen, Mikko Pellinen sekä Ville Ojanen. Säveltäjistä Pellinen edustaa jazzmusiikka ja Ojanen sekä Paalanen kansanmusiikkia, joten vastauksista saadaan esille erilaisia lähestymistapoja. ([https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/tapaustutkimus.](https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/tapaustutkimus))

Lisäksi tutkimuksessani on piirteitä toimintatutkimuksesta. Pyrin selvittämään sävellysprosessin vaiheita eli milloin, missä, millä ja miten sävellysprosessi saa alkunsa ja kuinka se etenee. Lopputuloksena syntyy pedagoginen opas.

### 2.2.2 Fenomenologinen tutkimus

Fenomenologisessa tutkimuksessa kyse on tietyn ilmiön sanallistamisesta ja ymmärtämisestä. Tässä tapauksessa tutkittava ilmiö on säveltäminen. Tutkimukseni yksi merkittävä tekijä on hiljaisen tiedon sanallistaminen. Yleensä sävellyksien syntyprosessi jää pimentoon, joten oli mielenkiintoista kuulla haastateltavien vastaukset sävellyksen syntymiseen.

(<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/fenomenologinen-tutkimus>)

### 3 PEDAGOGISEN OPPIMATERIAALIN KASAAMINEN

#### 3.1 Miten olen tehnyt oppaan?

Opas koostuu seitsemästä aihealueesta.

1. Intro: Kuka olen?
2. Mistä säveltämisessä on kyse?
3. Inspiraation herättely
4. Säveltämisen lukot
5. Säveltämisen harjoitteita
6. Eri tapoja säveltää
7. Digitaalisuus (liitteenä)

Tietopohja oppaassa perustuu omiin kokemuksiin, haastatteluihin sekä lähdekirjallisuuteen. Merkittävin kirja oppaan tekemisessä oli Juha Ojalan ja Lauri Väkevän ”Säveltäjäksi Kasvattaminen”.

#### 3.2 Pedagoginen vaikutus

Oppaan tarkoitus on rohkaista säveltämään, sekä löytää itselleen luonteva tapa säveltämiseen. Monet nuoret kärsivät itsetunto ongelmista ja ulkopuolisista paineista. Oppaassa kehoitetaan säveltämään rohkeasti omaa musiikkia vertailematta sitä muiden musiikkiin. Pedagogisesti oppaassa on paljon käytännön harjoitteita säveltämiseen, joita jokainen opettaja voi hyödyntää opettaessaan sävellystä.

Säveltämisen lukoista ei ole paljoa lähdekirjallisuutta. Niinpä päätin pohtia asiaa omien, sekä haastateltavien säveltäjien kokemusten kautta. Lukija voi samaistua lukkotilanteisiin ja pohtia sopivaa ratkaisua lukon aukaisemiseksi.

Painotan oppaassa improvisoinnin tärkeyttä, koska olen huomannut, että moni nuori kokee improvisoinnin epämukavana. Vapautunut improvisointi on yksi tehokkaimmista tavoista säveltää. Mielestäni oppilaita tulisi rohkaista

improvisoimaan jo aivan pienenä, jotta se koettaisiin luontevaksi myös myöhemmällä iällä.

### 3.2.1 Säveltämisen opetuksen nykytilasta

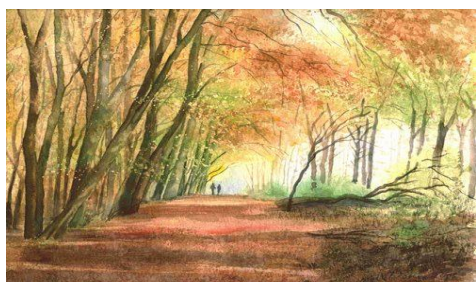
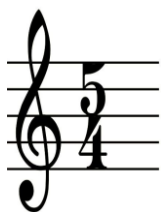
Säveltämiseen kannustaminen on viime vuosina lisääntynyt: esimerkiksi Suomen Sinfoniaorkesterit ry on toteuttanut monivuotisen hankkeen ”Kuule minä sävellän” (<http://www.uniarts.fi/osallistava-taiteellinen-toiminta/kuule>) > Jopa lasten tekemä ooppera.

Peruskoulujen musiikin opetussuunnitelmassa kannustetaan oppilaita musiikilliseen keksimiseen. Musiikkioppilaitoksissa säveltämisen alkuaskeleita on sisällytetty musiikin perusteiden opetukseen ja improvisointi on nostettu entistäkin tärkeämpään asemaan ([https://www.musikhuset.fi/wp-content/uploads/2017/08/Taiteen\\_perusopetus\\_MU\\_16.8.2017.pdf](https://www.musikhuset.fi/wp-content/uploads/2017/08/Taiteen_perusopetus_MU_16.8.2017.pdf))

Uusien opetussuunnitelmien perusteet painottavat säveltämistä, musiikillista keksintää ja luovaa oman musiikin tuottamista kaikkialla missä musiikkia opetetaan – peruskouluissa, lukioissa, musiikkioppilaitoksissa ja vapaan sivistystyön parissa. Pedagogeille tämä tuo uudenlaisen haasteen. Miten saatella kaikki oppilaat iästä, musiikillisesta perehtyneisyydestä tai suuntautuneisuudesta riippumatta säveltämisen äärelle? (Hartikainen, S. 2017)

# Vapautunut Säveltäjä

Olli Sippola



# Sisällysluettelo

1. Intro: Kuka olen?
  2. Mistä säveltämisessä on kyse? – Mitä tietotaitoja on hyvä olla?
  3. Eri tapoja säveltää ja inspiraation herättely
  4. Säveltämisen lukot
  5. Säveltämisen harjoitteita
  6. Eri tapoja säveltää
- liite: Vinkkejä digitaalisuuteen

Tämä opas on kaikille niille, jotka haluavat aloittaa oman musiikin säveltämisen. Säveltämään voi ryhtyä kuka vain. Täytyy vain löytää itselle sopivin tapa lähteä luomaan sävellystä. Jokainen ihminen on erilainen, joten säveltämiseenkin on satoja erilaisia tapoja. Onko säveltäminen taitoa, vai onko se jotain sisään rakennettua? Vihko sisältää vinkkejä ja harjoitteita säveltämiseen. Kerron omasta sekä muiden tavasta säveltää. Etsimme myös ratkaisuja lukkotilanteisiin sekä pohdimme, mistä saisi inspiraatiota omaan säveltämiseen. Tämä vihko ei sisällä tietoa soitinopista, emmekä sukella kovin syvälle teknisiin asioihin. Sen sijaan tässä teoksessa keskitytään säveltämisen luomisprosessiin, eli tavoitteenani on saada jokaisen luovuus puhkeamaan kukkaansa. Minkälaista musiikkia minun olisi luontevaa säveltää? Miksi? Syntyvätkö sävellykset soittimella jammaillen, vai alkaako päässä vain soida melodia tyhjästä? Kuinka tunnetilat vaikuttavat säveltämiseen? Olen varma, että tämän vihkon luettuasi sinun on helpompi löytää itsellesi sopivin keino säveltämiseen.



**Kuka olen?**

Olen Olli Sippola, 23-vuotias musiikkipedagogiopiskelija. Opiskelen Kokkolassa Centria- ammattikorkeakoulussa viimeistä vuotta. Olen kansanmuusikko, ja pääin-strumenttini on viulu. Viulun soiton aloitin 7-vuotiaana Kangasala-opistossa sekä Pirkanmaan musiikkiopistossa. Kangasala-opistossa kävin Kangasalan

pikkupelimannien ryhmätunneilla, ja Pirkanmaan musiikki-opistossa kävin yksityisillä soittotunneilla oppimassa klassisen viulun soittoa. Ala-asteikäisenä aloitin omatoimisesti kokeilemaan pianon, basson, rumpujen ja kitaran soittoa. Sävelsin ensimmäiset sävellykseni pianolla ala-asteen kolmannella luokalla. Aivan ensimmäisessä sävellyksessäni oli pelkästään kvintti-sointuja, ja toisesta sävellyksestäni löytyi jo kolmisointuja. Sävellykseni siis kehittyivät taitotasoni mukaan. Huomasin myös jälkeempään, että ensimmäinen sävellykseni olikin itseasiassa kopio eräästä Apocalypticana kappaleesta. Säveltämiseen siis vaikuttaa hyvin paljon se, mitä missäkin elämänvaiheessa kuuntelee.

15-vuotiaana vaihdoin klassisen viulun opiskelun jazz-viuluun. Klassinen musiikki alkoi tuntua pakkopullalta, ja jazz-viulu avasi minulle aivan uuden maailman. Jazzmusiikki kehitti improvisaatiotaitojani, ja improvisaation myötä sävellyksenikin saivat aivan uuden sävyyksen. Pienestä pitäen olen säveltänyt improvisoiden, mutta jazzin myötä improvisaatioon tuli teoreettista tietämystä, mm harmonian tuntemista. Tuolloin kuuntelin mielelläni Rock-/metallimusiikkia. Suosikkiyhtyeitäni olivat mm, Sonata-Arctica, Dream Theater ja Deep Purple. Raskaan musiikin kuunteleminen vaikutti paljon sävellyksiini ja kuuluu vieläkin.

17-vuotiaana sain jonkinlaisen kansanmusiikkiherätyksen. Olin soittanut koko ikäni kansanmusiikkia, mutta vasta silloin tajusin, että tämä on minun mielimusiikkiani. Löysin hyviä kansanmusiikki-yhtyeitä, kuten Frigg, Väsen ja Tsuumi sound system. Niinpä hain lopulta opiskelemaan kansanmusiikkia. Nykyään sävellän nykykansanmusiikkia. Sävellyksissäni kuuluvat vaikutteet rokista, jazzista sekä kansanmusiikista. Eihän sitä tiedä, vaikka vielä innostuisin klassisestakin musiikista uudelleen.



## Mistä säveltämisessä on kyse?

Kun aiot säveltää, sinulla tulee olla rohkeutta kokeilla erilaisia asioita. Rohkeus heittäytyä auttaa sävellyksen syntymisessä. Esimerkkinä tästä on improvisointi. Improvisaatio on hetkessä säveltämistä ja sen myötä syntyy helposti uusia ideoita, joista voi alkaa tekemään varsinaista sävellystä. Löydä itsestäsi sisäinen lapsi, joka luo spontaanisti uutta lähes koko ajan – itse keksimästään ylpeänä suuresti nauttien (Ojala & Väkevä 2013, sivu). Sinulla tulee olla luottamus itseesi, jotta voit säveltää vapautuneesti. Lapsi keksii tuosta vain uusia leikkejä ja hänen mielikuvituksensa on rajaton. Leikillisuus on hyvä muistaa myös säveltäessä. Sakari Antila kiteyttää asian hyvin “ Tästähän säveltämisessä juuri voikin olla kyse – leikkimisestä, heittäytymisestä ja jopa pelleilystä”. (Ojala & Väkevä 2013, s 49.)

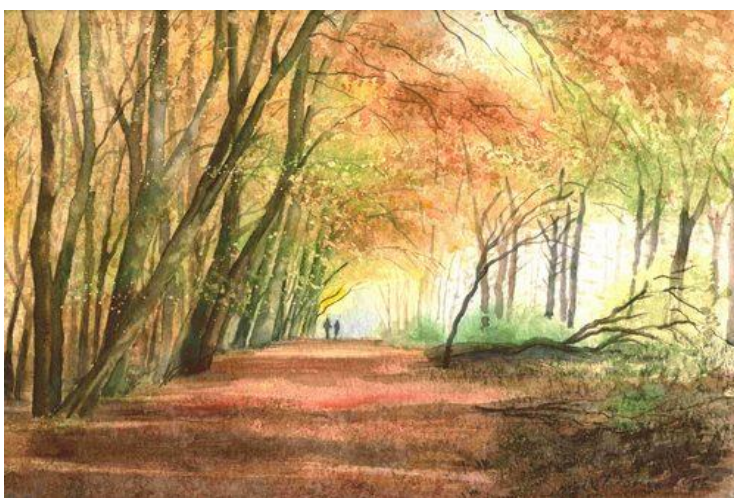
### **Mitä tietotaitoja on hyvä olla?**

Jotta musiikillinen “leikkiminen” onnistuu, on hyvä hallita oma instrumenttinsa hyvin. 2/3 ja 3/3 tasoinen teorianäkemys sävellajeista ja tahtilajeista auttaa säveltämisessä. Edellä mainitut asiat eivät ole kuitenkaan välttämättömiä. Olen kuullut tapauksesta, jossa säveltäjä hallitsee vain yhden sävellajin, mutta lopuksi transponoi sävellyksensä haluamaansa sävellajiin. Tietotekniikan myötä myös ne ihmiset voivat säveltää, jotka eivät hallitse mitään instrumenttia. Nykyään valmiiden looppien käyttö on yleistä. Jos sävellät instrumentin avulla, on hyvä hahmottaa sekä melodia että harmonia. Nämä taidot ovat välttämättömiä silloin, kun kirjoitat sävellyksesi nuotille. Jos sävellät esimerkiksi 5-henkiselle bändille, on hyvä miettiä, mitä kukin instrumentti soittaa. Nuotinnusvaiheessa on huomioitava instrumenttien oktaavialat, oikeat nuottiavaimet ja sävellyksen soitettavuus. Useiden instrumenttien hallinta on plussaa. Tällöin pystyt helposti astumaan muiden saappaisiin. Ei ole kuitenkaan syytä huolestua, jos et hallitse useaa eri instrumenttia. Tällöin hyvä menetelmä on ryhmässä säveltäminen, jossa jokaisella on omat vastualueensa. Yksi kirjoittaa melodian, toinen rytmin ja kolmas harmonian. Monet tämän päivän hittibiiseistä on sävelletty biisileireillä juuri tällä tavalla. Itse pidän tämänlaista säveltämistä hyvänä asiana, sillä usean ihmisen ajatukset tekevät sävellyksestä rikkaamman. Toinen tuo sävellykseen jotain sellaista, mitä itse ei olisi osannut kuvitellakaan.

Säveltämiseen on useita eri tapoja. Aluksi kannattaa herätellä inspiraatiota. Itselläni inspiraatio säveltämiseen tulee usein kuultuani paljon erilaista musiikkia esimerkiksi festivaaleilla. Kuultu musiikki jää alitajuntaan ja vaikuttaa tuleviin sävellyksiin. Inspiraation voi herätellä myös jollakin tietyllä tunteella tai kuvalla. On helpompi lähteä säveltämään, jos tietää, minkä tyylistä haluaa tehdä. Tunteiden ja kuvien lisäksi inspiraation voi herätellä liikkeen avulla. Voit kokeilla säveltää esimerkiksi katsomalla tanssia, josta puuttuu musiikki. Inspiraatiota voi saada kaikesta, mitä ympärillä tapahtuu, esimerkiksi luonnosta, elokuvista, teatterista ja kirjallisuudesta. Runot ja sanoitukset herättävät myös tunteita ja antavat suuntaa tulevalle sävellykselle. Usein luonto ja hiljaisuus saavat inspiraation heräämään: toisinaan kaupungilla kävely ja ympärillä olevat äänet voivat olla alku uudelle sävellykselle. (Jarrett & Day vuosi?, 47).

Sävellykselle voi ehdottaa erilaisia lähtökohtia: Riffi, sointukierto, sanat, rytmi, melodia, bassolinja, ostinato, syntetisaattoreilla erilaisten soundien, biittien tai looppien yhdisteleminen. (Ojala & Väkevä 2013, s 72). Looppaus onnistuu nykyään kaikilla instrumenteilla. Itse sävellän usein looppaamalla viulun soittoa

Tämä kuva inspiroi minua säveltämään häävalssin.



Mikä avuksi, kun säveltäminen ei onnistu? Tuntuu siltä kuin kaikki ideat olisi jo käytetty eikä uusia ideoita synny. Tämä on varsin yleistä säveltämisessä.

Apukeinoja on kuitenkin olemassa. Ongelma voi olla siinä, että aletaan vertaamaan omia sävellyksiä muiden sävellyksiin, jolloin voi tulla riittämättömyyden tunne. Eihän tämä minun biisini ole mistään kotoisin. Älä siis vertaa itseäsi muihin vaan tee täysin omaa juttua muista piittaamatta.

Säveltämisen esteenä voi olla myös kopioimisen pelko. Huomataan, että jossakin tahdissa on vähän samoja piirteitä kuin jonkun toisen sävellyksessä. Kaikki saavat vaikutteensa jostakin ja ihanteet saavat kuulua. Myös itsensä kopioiminen voi hidastaa säveltämistä. Tuntuu siltä, että omat sävellykset kuulostavat liikaa toisiltaan. Tällöin apu voi löytyä sovittamisesta. Vaikka kappaleiden melodioissa olisikin samankaltaisuuksia, niin voit sovittaa kappaleet harmonisesti ja rytmisesti erilaisiksi. Jos toisessa kappaleessa on pääasiassa duuri-kolmisointuja, kokeile rinnakaismolleja tai laajennettuja sointuja toiseen kappaleeseen. Pienillä melodisilla variaatioilla saa myös eroavaisuuksia kappaleisiin.

Itsetunto-ongelmat vaikuttavat suuresti säveltämiseen. Mitähän muut tästä ajattelevat? Itsetunto on saattanut romahtaa esimerkiksi murskakritiikistä. Traummat voivat olla todella syviä ja saattavat aiheuttaa elinikäisiä lukkoja. Oppilaita pitää rohkaista pienestä pitäen ja olisi hyvä saada positiivisia kokemuksia musiikista esimerkiksi ryhmäsoiton myötä. Improvisointia olisi hyvä opettaa jo aivan pienille oppilaille, jotta se tuntuisi luontevalta myös vanhemmalla iällä. On hyvä selvittää, mistä itsetunto-ongelmat johtuvat ja etsiä niihin sopivaa parannuskeinoa. Monesti itsetunto-ongelmat ilmenevät nuorilla. Itse kamppailin pitkään itsetunnon kanssa, kunnes 23 vuotiaana hyväksyin itseni ja omat sävellykseni. Olin päässyt kriittisen iän yli.

Välillä tekee hyvää kokeilla asioita omalta epämukavuusalueelta. Silloin saattaa tulla tunne, että tähän sujuukin. Yritä välttää lokeroimasta itseäsi johonkin tiettyyn tyyliin, vaan anna kaikkien vaikutteiden näkyä sävellyksissäsi. Itselleni kävi niin, että yritin eliminoida sävellyksistäni kaikki rock-vaikutteet. Tämä vaikeutti säveltämistäni,

joten päätin että rock vaikutteet saavat kuulua koska se on osa minua. Älä yritä olla kukaan muu kuin itse olet!

## Säveltämisen harjoitteita

Säveltämistä voi harjoitella. Tässä muutamia keinoja siihen: Yksi hyvä keino on rajausmenetelmä, jossa valitaan jokin tietty musiikin elementti, jota käytetään säveltäessä. Voit valita esimerkiksi tietyn tahtilajin ja tietyn moodin jota käytät. Näin saat rakennuspalikat sävellykseesi eikä ajatuksesi pääse liikaa leviämään. Voit myös rajata sävellyksesi niin, että käytät vain muutamaa säveltä. Kokeile säveltää erilaisista lähtökohdista (bassolinja, harmonia, melodia, riffi).

Kannattaa säveltää useita eri musiikkityylejä. Näitä ovat esimerkiksi populaarimusiikin tyyli, elokuvamusiikki, instrumentaali, a cappella, kansanmusiikit ja länsimaisen taidemusiikin tyyli. (Ojala & Väkevä 2013, 74).

Mieti missä säveltämäsi teos voitaisiin esittää. Voit tehdä sävellyksen tilaustyönä: esimerkiksi juhlanfaari, virsi tai televisiosarjan tunnari. Kokeile eri instrumentteja ja huomioi niiden erityispiirteet (esim. pianoballadi, kitarariffi, laattaostinato.)

Voit myös rikkoa rajoja ja miettiä soittimelle uuden soittotavan. Voit tehdä sävellyksen myös kokonaan tietokoneella valmiista loopeista ja rytmeistä.

Sävellä sekä yksin, että ryhmässä. Ryhmässä säveltäminen voidaan tehdä esimerkiksi improvisointirinkinä. Tässä jokainen soittaa kahden tai neljän tahdin mittaisen ”soolon”. Aina neljän soolovuoron jälkeen kaikki toistavat yhdessä opetellun kertosakeen. Toinen esimerkki, jossa käytössä on vain rytmisoittimia: vuorotellaan musiikin soidessa jaksoja, joissa soitetaan sovittu kuvio ja jaksoja, joissa kaikki saavat yhtä aikaa soittaa, miten haluavat. (Ojala & Väkevä 2013, 75).

Laulettuja kappaleita voidaan säveltää esimerkiksi käyttämällä valmista runoa, johon sävelletään melodia. Usein teksti herättää ajatuksia ja antaa suuntaa melodialle sekä harmonialle.

Harmonian tekemiseen voidaan käyttää arvontamenetelmää, jossa kirjoitetaan sointumerkkejä pienille lapuille. Tämän jälkeen laput sekoitetaan ja nostetaan yksitellen. Näin syntyy valmis sointupohja johon voi miettiä tahtilajin ja tyyli suunnan. Tietysti muutoksia voi tehdä sointujärjestyksessä, jos jokin kohta ei miellytä. Seuraavaksi harmonian päälle tehdään melodia. Melodian kirjoittamisessa voidaan miettiä, aloitetaanko perusäänestä, sekuntista, terssistä, kvintistä? Erilaisia kokeiluja kannattaa tehdä.

Sävellys ja sanoitus voidaan tehdä valmiseen sointukiertoon. Hyvänä esimerkkinä on blueskaava. Kaava perustuu 1-, 4-, 5- sointukulkuun ja se on maailman käytetyin pop/jazz musiikissa. Populaarimusiikissa hittibiisien yksi yleisimmistä kierroista on C, G, Am, F. Kun käytössä on valmis sointupohja, päästään heti miettimään kappaleen tyyliä. Onko siinä kolmimuunteisuutta? Mikä on sopiva tempo? (Ojala & Väkevä 2013, s 76).

## Miten itse sävellän?

Minulla sävellyksellä saa alkunsa usein siitä, kun improvisoin pianolla tai viululla. Yleensä ideat ovat melodioita. Äänitän useita eri ideoita puhelimeeni ja valikoin niistä parhaimmat. Melodian jälkeen teen harmonian pianoa tai kitaraa apuna käyttäen. Tämän jälkeen äänitän sekä melodian että harmonian. Demojen äänittämiseen käytän GarageBand-ohjelmaa. Jos haluan säveltää jotakin teknisesti vaikeaa, niin soitan melodian hitaasti nauhalle ja nopeutan sitä tietokoneella jälkepäin. GarageBand tarjoaa hyviä rumpukomppeja ja bassolinjan teen rumpujen jälkeen. Demo-äänityksen jälkeen teen kappaleesta nuotin Sibelius- nuotinkirjoitusohjelmalla. Usein kysyn mielipiteitä ja parannusehdotuksia tuottajajästäväältäni Aapo Lankiselta. Hän tuo sovitukseen viimeisen silauksen. Näitä ovat esimerkiksi riffit, sointulaajennukset ja rumpukompit.

Toinen tapani säveltää on kaksin Sakari Keipin kanssa. Minä ja Sakari muodostamme yhtyeen nimeltä Luomuduo ja kappaleemme syntyvät kaksin jammaillessa. Minä vastaan viululla melodioista ja Sakari kitaralla soinnuista. Näin melodia ja soinnut syntyvät samaan aikaan. Kun kappale on saatu raameihinsa, alamme sovittamaan korukuvioita, kitaramelodioita, dynamiikkavaihteluita, breikkejä ja stemmoja.

Osa kappaleistani on syntynyt looppailekseni viulunsoittoa. Looppaan viululla sointu-säestyksen ja rumpukompin. Tämän jälkeen alan improvisoimaan melodiaa loopin päälle. Pikkuhiljaa melodia alkaa muodostumaan ja syntyy valmis kappale. Lähtökohtani sävellykseen on usein melodia, mutta olen säveltänyt myös kitarariffin päälle. Kaipasin uutta tapaa säveltää, ja kitarariffin myötä sain tehtyä täysin muista poikkeavan sävellyksen.

Looperi on loistava apuväline säveltämisessä.





## Miten muut säveltävät?

Järjestin ryhmähaastattelun, johon osallistui lisäksi kolme säveltäjää.

Haastateltavina olivat jazz-muusikko Mikko Pellinen, kansanmuusikko Antti Paalanen sekä kansanmuusikko Ville Ojanen. Tavoitteenani oli saada selville, miten kyseiset säveltäjät säveltävät ja mistä he saavat inspiraationsa. Onnistuin tavoitteessani, ja juttelimme säveltämisestä lähes kaksi tuntia. Kysyin heiltä seuraavat kysymykset:

Miten lähdet säveltäessä liikkeelle? Onko eri tapoja?

Mitä lukkoja olet havainnut/kokenut säveltäessä? Mistä johtuvat? Miten ne saa auki?

Oletko opettanut säveltämistä? Mitä keinoja käytät, miten opetat säveltämistä? Mistä ammennat inspiraatiota? Millaisia harjoitteita suosittelisit 2/3 ja 3-/3-tasoisille? Mitä ohjelmia ja laitteita käytät? (äänitys, nuotinkirjoitus)

Soitinten vastualueet: miten roolit soittimia ja jaat tontteja? Sävellätkö heti tietyille soittimille vai teetkö ensin ”yleispartituurin”.

Sävellätkö soittimen kanssa, millä instrumentilla – vai ilman? Ajankäyttö

Ajatteletko säveltäessäsi musiikin eri osa-alueita erikseen vai yhdessä (rytmi, harmonia, melodia,...)?

Rajaatko alueita käyttöön/pois säveltäessäsi (esim. moodi)? Kuinka paljon teoreettista ajattelua on sävellystyössäsi?



**Mikko Pellinen (kuva: Olli Sulin)**

**Mikko Pellinen** jazz-muusikko, basisti, säveltäjä ja opettaja.

Sävellystyö lähtee liikkeelle aluksi melodia, rytmi ja harmonia luonnoksista, joita improvisoin yleensä pianolla, solffaamalla ja/tai muilla soittimilla. Suurempien töiden kohdalla saatan luonnostelun jälkeen hahmotella A2-paperille kappaleen muodon, eli ideat soitinnuksesta sekä kappaleen rakenteesta. Paperille tulee myös jana, jossa näkyy esimerkiksi kappaleen kliimaksikohta ja se, minkälaista tunnelmaa missäkin vaiheessa on. Kliimaksi ei välttämättä tarkoita kappaleen isointa kohtaa dynaamisesti, vaan se voi olla esimerkiksi kohta, jossa ideat yhdistyvät ja sekoittuvat keskenään. Paperille tulee kaikki ideat, mutta niistä vain osa valikoituu lopulliseen tuotokseen. Kynän ja paperin lisäksi apuvälineenä toimii useimmiten piano. Lopullisen tuotoksen kirjoitan tietokoneella käyttäen Sibelius-nuotinkirjoitus ohjelmaa. Välillä haen uusia ideoita jollakin itselle tuntemattomalla instrumentilla. Uudet instrumentit inspiroivat säveltämisessä. Mikäli soittotaito ei riitä jonkin idean synnyttämiseen, kannattaa käyttää solfaamista eli laulua apuna.

Sävellyksessä rytmi on minulle tärkein elementti. Balladitkin voi säveltää niin että miettii aluksi pelkän rytmin ja vasta sen jälkeen muut asiat. Tämä selkeyttää harmonian ja melodian tekoa, sillä ne nojautuvat rytmiin.

Säveltämisessä on tärkeää pitää ruutunia yllä. Pitkän tauon jälkeen säveltäminen tuntuu työläältä mutta kun säveltää rutiininomaisesti, materiaalia syntyy.

Sävellyksiä syntyy usein tilaustyönä erilaisiin projekteihin. Tällöin säveltämiselle on asetettu deadline, joka motivoi kappaleen valmistumisessa. Aikarajan takia välillä pitää vain luottaa omaan ideaansa ja toteuttaa se, mikä ensimmäisenä on tullut mieleen. Myös itselle voi tehdä tilauksen kappaleesta. Jos tuntuu siltä, että sävellyksesi kuulostavat liian samankaltaisilta, tee itsellesi tilaus, joka on aivan erilainen kuin aiemmat tuotoksesi. Esimerkiksi nyt haluan nopeatempoisen rock-kappaleen 5/4-tahtilajissa.

Lukkotilanteessa on hyvä osata päästää irti alkuperäisestä ideasta ja käyttää eri lähestymistapaa. Kappaletta ei tarvitse säveltää kronologisesti, vaan voit tehdä esimerkiksi D-osan ensimmäisenä. Lukon voi aiheuttaa se, että pitäisi saada sävellettyä hitti. Tällöin kannattaa säveltää harjoituskappaleita. Harjoituskappale voi olla esimerkiksi aivan muuta genreä, kuin aiemmin on tehnyt. Silloin kun astuu ulos omasta karsinasta, niin saattaa löytää vaikka mitä mielenkiintoista. Säveltämisen vastapainoksi kannattaa tehdä jotain aivan muuta, esimerkiksi urheilla. Itse saan inspiraatiota säveltämiseen kirjallisuudesta, teatterista ja elokuvista.

Säveltämisen opetuksessa on tärkeää, ettei ole tiettyä sapluunaa. Jokaisella oppilaalla on oma tyylinsä säveltää, ja opettajan tehtävä on tukea ja kulkea mukana sävellysprosessissa. On tärkeää, että kappaleesta tulee oppilaan näköinen eikä opettajan näköinen. Opettaja voi tarjolla tärpejä artisteista, joista oppilas saattaisi olla kiinnostunut. Näin oppilas saattaa innostua kokeilemaan uusia asioita sävellyksiinsä. 2/3-tasoisille yksinkertainen harjoite olisi ottaa kaksi ensimmäistä sointua esimerkiksi Antti Tuiskun kappaleesta ja improvisoida niiden päälle kahden tahdin mittainen melodia. Rajausmenetelmässä pitää olla tarkka, ettei rajaa

liikaa asioita. Jos joku alue on rajattu, niin toisessa alueessa tulee olla vapaus tehdä mitä vain.

Apuvälineenä säveltämisessä käytän joskus Drumgenius mobiilisovellusta, joka sisältää satoja valmiita rumpukomppeja. Reissuun lähtiessä kannattaa ottaa mukaan pieni midi-keyboard, sillä sävellysideat saattavat syntyä missä tahansa. Myös sanelin ja metronomi ovat usein käytössä säveltäessä.

Sävellystä tehdessä kannattaa hyödyntää soittajien vahvuusalueita mikäli tuntee soittajat. Monipuolisista soittajista kannattaa ottaa kaikki irti ja hyödyntää heidän eri soundejaan. Tämä kannattaa muistaa erityisesti isoja kokonaisuuksia, esimerkiksi levyä tehdessä, jotta saadaan erityylisiä kappaleita. Eri sävyjä saa käyttämällä erilaisia soitinuksia.



**Antti Paalanen (Kuva: Mikael Johannes Mattila)**

**Antti Paalanen** kansanmuusikko, haitaristi, säveltäjä ja opettaja.

Sävellykseni syntyvät usein haitari-impron kautta erilaisista loopeista. Ideat ovat usein rytmisiä tai melodisia riffejä, sillä ne syntyvät luontevasti 2-rivisellä haitarilla. Usein äänitän samalla, kun sävellän. Äänitän erilaisia versioita ja valikoin parhaimmat ideat lopputulokseen. Bändisoitossa annan usein sovitusidean soittajalle ja soittaja saa muokata sen sävellykseen sopivaksi. Kannattaa etsiä soittimestaan erilaisia soundeja ja kokeilla niitä.

Saan inspiraatiota luonnosta ja liikkumisesta. Välillä pitää hiljentyä, jotta saa taas jotain aikaiseksi. Saatan innostua jostain tietystä soundista. Tästä yksi esimerkki oli eräs Britney Spearsin kappaleen basarisoundi. Mietin, että miten tuollaisen soundin saa aikaiseksi, ja lähdin kokeilemaan jotakin vastaavaa omaan kappaleeseen. Innostun usein säveltämään kuunnellessani hyvien bändien keikkoja tai jos kuulen jotain uutta musiikkia radiosta tai spotifysta.

Lukkotilanne syntyy jos ajattelen että kappaleessa tulisi olla tietynlainen rakenne. Luotan siihen, että muoto tai rakenne syntyy luontevasti sävellyksen edetessä eikä sitä tarvitse etukäteen miettiä. Toisina päivinä omat ideat kuulostavat hyviltä ja

toisina huonoilta. Lukkiutunut idea kannattaa jättää sivuun odottamaan ja palata siihen, kun tuntuu siltä. Väkisin ei kannata tehdä. Joskus kuitenkin joutuu pusertamaan deadline paineessa. Opettaessani säveltämistä teemme oppilaiden kanssa improvisaatioharjoitteita, joilla pyritään avaamaan mielen lukkoja ja lukkiutuneita ajatusmalleja musiikista.



**Ville Ojanen (Kuva: Jari Penttinen)**

**Ville Ojanen** kansanmuusikko, viulisti, säveltäjä ja opettaja.

Kirjoitan usein ideoita pieneen vihkoon. Saatan esimerkiksi kirjoittaa ylös laajoja sointuja, jotka syntyvät jammailllessani pianolla. Sävelyksistäni kuulee selvästi vaikutteet omista suosikkiyhtyeistäni. Ihanteet muuttuvat matkan varrella, ja niin muuttuu sävellyksenikin. Ihanteet saavat kuulua. Sävellän lähes aina pianolla. Sävellykseni saattavat syntyä myös jammailllessani viululla hyppytunnin aikana. Vaadin usein omaa tilaa ja rauhaa säveltämiselle. Siksi sävellänkin usein kaustisen mökilläni, josta löytyy myös vanhan ajan nuottipaperia. Muuta ei tarvita.

Balkan tyylisissä kappaleissa ajattelen ensin rytmin. Suomalaiset polskamelodiat syntyvät viululla. Piano on siitä hyvä, että voi kehitellä melodian ja harmonian samaan aikaan.

Sävellän usein tilaustyönä. Tällöin haen inspiraatiota muusta musiikista. Työstän kappaleita alitajuisesti päässäni lähes koko ajan. Minulla on säveltäessäni selvä visio siitä, mille kokoonpanolle sävellän. Lopputulos saatetaan kuitenkin toteuttaa aivan eri instrumenteilla kuin olen ajatellut. On aina mielenkiintoista kuulla, miten tilaaja on lopulta kappaleen toteuttanut.

Lukkotilanne saattaa tulla silloin, jos kappaleen tilaajalla on erilainen visio kuin itsellä. Olen niin jääräpäinen, että yritän aina saada ensimmäisen ideani läpi. Välillä pitää kuitenkin antaa periksi alkuperäisestä ideasta ja tehdä jotain aivan muuta. Lukkotilanteessa liikunta ja saunaillat rentouttavat mukavasti. Sen jälkeen jaksaa taas säveltää.



## 5 POHDINTA

Opinnäytetyöni kirjoittaminen on ollut opettavainen kokemus. Kirjoittaessani olen käynyt läpi oman tieni säveltäjänä ja saanut paljon neuvoja muilta säveltäjiltä. Tajusin vasta asiasta kirjoittaessani, että olen säveltänyt jo lähes 14 vuotta. Sävelsin jo lapsena opetellessani soittamaan uusia instrumentteja. Tuolloin sävellykset syntyivät erittäin vaivattomasti, sillä en kyseenalaistanut sävellyksessäni mitään ja kaikki kuulosti mielestäni heti hyvältä. Mitä vanhemmaksi kasvoin, sitä kriittisemmäksi tulin omia sävellyksiäni kohtaan. Kun kriittisyys pääsi ylitsepääsemättömäksi sävellyksiä ei enää syntynyt. Oli siis löydettävä itsestään sisäinen lapsi. Tämä tapahtui itsensä hyväksymisen kautta. On erittäin tärkeää hyväksyä itsensä säveltäjänä ja olla oma itsensä. Kriittisimmässä vaiheessa omat ideani tuntuivat liian korneilta ja yritin olla joku, jota ihannoin. Vaikutteita pitää ottaa, mutta omaa identiteettiään ei saa menettää.

Opinnäytetyössäni hankalaksi koin rajaamisen. Halusin tehdä oppaan, josta on hyötyä kaikille, mutta tajusin, että aihe leviäisi käsiin. Niinpä päätin rajata aiheen instrumentaaliseen rytmimusiikkiin ja kohderyhmäksi valitsin aloittavat säveltäjät. Rajaus instrumentaalimusiikkiin oli luonteva, sillä sävellän itse instrumentaali musiikkia. Rajasin opinnäytetyöstäni pois myös sävellystekniset asiat ja painotin enemmän inspiraatioon.

Opettavaisinta työssäni oli haastattelu osio. Säveltäjillä oli paljon neuvoja minulle ja oppaan lukijoille. Sain varmuuden siitä, että usein omat lukkotilanteet säveltämisessä liittyivät ikääni. Konkari säveltäjillä ei juurikaan ollut itseluottamuksen kanssa ongelmia sävellyksessä. Olen myös havainnut, että olen tällä hetkellä, 23 vuotiaana päässyt yli kriittisestä iästä ja sitä kautta vapautunut säveltäjänä. Haastateltavien vastaukset olivat hyvin eri mittaisia, joten en saanut kaikista haastateltavista niin paljoa tietoa kuin olisin halunnut.

Sävellysoppaasta on hyötyä niin oppilaille kuin opettajille. Opettajat saavat oppaasta hyviä ideoita säveltämisen opettamiseen ja oppilaat puolestaan voivat rohkaistua ja samaistua minun ja muiden säveltäjien kokemuksista. Onnistuin mielestäni antamaan hyviä neuvoja säveltämiseen. Koitin välttää suoraa ohjeistusta, sillä säveltämiseen ei ole yhtä oikeaa tapaa.

**LÄHTEET:**

Alasuutari, P. 2007. Mitä on laadullinen tutkimus? Opetusmateriaali. Tampereen yliopisto. Www-dokumentti. Saatavissa:

[http://wwwedu oulu.fi/tohtorikoulutus/jarjestettava\\_opetus/Alasuutari/Mita\\_laadullinen\\_tutkimus\\_on.pdf](http://wwwedu oulu.fi/tohtorikoulutus/jarjestettava_opetus/Alasuutari/Mita_laadullinen_tutkimus_on.pdf). Viitattu: pvm.

Hirsjärvi, S, Remes, P, Sajavaara, P, 2008. Tutki ja kirjoita. Otavan kirjapaino Oy, Keuruu. Tammi.

Jarrett, S. & Day, H.. 20\_\_\_. Music Composition for Dummies. Yhdysvallat: Paperback

([https://www.musikhuset.fi/wp-content/uploads/2017/08/Taiteen\\_perusopetus\\_MU\\_16.8.2017.pdf](https://www.musikhuset.fi/wp-content/uploads/2017/08/Taiteen_perusopetus_MU_16.8.2017.pdf)

□HYPERLINK "<https://fi.wikipedia.org/wiki/Tapaustutkimus>"

Koppa 2015. Menetelmäpolkuja humanisteille. Tapaustutkimus. Jyväskylän yliopisto. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/fenomenologinen-tutkimus>. Viitattu: 21.4.2018

Ojala, J & Väkevä, L. 2013. Säveltäjäksi kasvattaminen. Pedagogisia näkökulmia musiikin luovaan tekijyyteen. Opetushallituksen julkaisuja. Oppaat ja käsikirjat 2013:3. Tampere: Suomen Yliopistopaino.

(<http://www.uniarts.fi/osallistava-taiteellinen-toiminta/kuule>) > (Uniarts 2013)

**Haastattelut:**

Mikko Pellinen, haast. 23.1.2018 Kilta Bar, Kokkola

Antti Paalanen, haast. 23.1.2018 Kilta Bar, Kokkola

Ville Ojanen, haast. 23.1.2018 Kilta Bar, Kokkola

## LIITE 1

# Digitaalisuus

Digitaalisuus on iso osa tämän päivän säveltämisestä. Kappaleiden äänitys, miksaus ja nuotinkirjoitus tapahtuu digitaalisesti. Käytännössä digitaalisuuden myötä kenellä tahansa voi olla kotistudio. Kännyköihin on saatavilla sävellysappteja ja tietokoneisiin useita äänitys- ja nuotinkirjoitusohjelmia. Tänä päivänä yhä useampi kappale on tehty pelkästään tietokoneen sampleja käyttämällä. Näin ollen keikoillekaan ei välttämättä tarvita kuin tietokone mukaan. Digitaalisuus on avartanut myös soundimaailman erilaisten efektien myötä.

### **Ohjelmia ja sovelluksia säveltämiseen**

**Nuotinkirjoitus ohjelmat:** Sibelius, Finale, MuseScore,

**Äänitys ohjelmat:** GarageBand, Pro Tools, Logic Pro, Cubase, Audacity

**Kännykkäsovellukset:** Drumgenius

**Ipad sovelluksia:** Band-in-a-box, Music studio lite